

NOTA VAN BEANTWOORDING ZIENSWIJZEN

**ontwerp verklaring van geen bedenkingen en
ontwerp omgevingsvergunning**

Zonneveld Rafelder

GEANONIMISEERDE VERSIE

1. Inleiding

Deze nota van beantwoording zienswijzen heeft betrekking op het raadsbesluit van 25 juni 2020, waarbij door de gemeenteraad is besloten om een ontwerp verklaring van geen bedenkingen (vvgb) af te geven ten behoeve van het realiseren van zonneveld Rafelder, groot ca. 6 ha, gelegen aan de Zeddamseweg 10 te Etten op de percelen Gendringen, sectie M, nummers 2171, 2818 en 1553 (gedeeltelijk).

Naast de ontwerp-vvgb door de raad, is voor de realisatie van het zonnepark een omgevingsvergunning nodig. Deze omgevingsvergunning gaat over de activiteit “planologisch strijdig gebruik”, als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid onder c van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) en over de activiteit bouwen.

De ontwerp-vvgb en ontwerp-omgevingsvergunning hebben vanaf 2 juli 2020 tot en met 12 augustus 2020 gelijktijdig ter inzage gelegen. Binnen deze termijn kon iedereen, schriftelijk of mondeling, een zienswijze bij de gemeenteraad kenbaar maken. De ter inzage legging is op 1 juli 2020 bekendgemaakt in Staatscourant, het Oude IJsselstreek Vizier en de gemeentelijke website.

2. Ingediende zienswijzen en ontvankelijkheid

Tussen 2 juli en 13 augustus zijn in totaal 4 zienswijzen ontvangen. Twee zienswijzen, een mondelinge en een schriftelijke zienswijze tegen de ontwerpbeschikking, zijn ingediend door dezelfde persoon. Deze zienswijzen zijn daarom samengevoegd.

De andere twee zienswijzen zijn ook afkomstig van één afzender. Deze zienswijzen zijn inhoudelijk identiek, met dit verschil dat bij de ene een lijst van 18 punten die beschouwd kunnen worden als argumenten tegen zonneveld Rafelder, vooraf gaat aan een verzameling citaten en (helaas niet allemaal werkende) links naar een verscheidenheid aan websites. Die 18 punten ontbreken bij de andere zienswijze. In de behandeling zijn deze zienswijzen samengevoegd, waarbij de 18 genoemde punten worden beschouwd als de daadwerkelijke zienswijze en de overige tekst als toelichting bij deze punten

Alle zienswijzen zijn ontvangen binnen de daarvoor gestelde termijn en zijn ontvankelijk. Er zijn geen zienswijzen na de termijn binnengekomen. De ontvangen zienswijzen zijn hierna samengevat en voorzien van een inhoudelijk reactie. Tevens wordt aangegeven of de zienswijze leidt tot het gewijzigd vaststellen van de omgevingsvergunning en wordt een advies gegeven over het gewijzigd vaststellen van de vvgb.

3. Samenvatting zienswijzen

Indiener 1

- 1.1 Indiener geeft aan dat op het terrein veel wild voorkomt, zoals hazen, fazanten en patrijzen. Indiener geeft aan dat met name patrijzen niet onder de panelen zullen broeden. Bij de inrichting van het zonneveld moet rekening worden gehouden met geschikte broedplekken.
- 1.2 Indiener vraagt zich af of er geen geschiktere locaties zijn. De omgeving heeft al zo lang last van de vuilstort/bodemverontreiniging. Nu wordt het vrije uitzicht deels weggenomen door een zonneveld. Indiener wil graag een vrij uitzicht houden op de provinciale weg (Zeddamseweg). Dat wordt door een veld vol zonnepanelen onmogelijk gemaakt.
- 1.3 Indiener vindt het bomenplan van de gemeente Oude IJsselstreek een veel beter alternatief; de gemeente wil vele duizenden bomen planten. Deze plek leent zich voor een omzoming met bomen, voor zover grondvervuiling dit niet onmogelijk maakt. Indiener ziet graag dat een aantal bomen langs de rand gezet wordt, in plaats van zonnepanelen op het veld. Keus van de gemeente voor dit alternatief zal het welzijn van mens en dier bevorderen.
- 1.4 Indiener wijst erop dat de bodem ter plaatse sterk verontreinigd is. De grond werkt nog. Indiener vreest dat daardoor problemen ontstaan voor de zonnepanelen, de grond is niet stabiel en de panelen kunnen verzakken.
- 1.5 Indiener wijst erop dat de locatie grondig gesaneerd moet worden voordat sprake is van een duurzaam waterbeheer van het bodemsysteem spreken.

- 1.6 Indiener stelt dat de in het Waterbeheerplan 2016 - 2021 de vragen 3 en 4 bij het onderdeel "Grondwateroverlasf niet met "nee" mogen worden beantwoord. Er nog geen saneringsplanplan en als dat opgesteld is, moet dat eerst goedgekeurd worden. Daaruit zal blijken dat schadelijke effecten van lekkend grondwater uit de bult op de omgeving voorgoed opgeheven moeten worden.
- 1.7 Indiener wijst er op dat op dit moment niet duidelijk is hoe het gebied waterkundig behandeld en beheerd zal moeten worden. Daarom bestaat er geen enkele duidelijkheid over de noodzaak tot herinrichting van watergangen.
- 1.8 Indiener stelt dat het item "volksgezondheid" in het waterbeheerplan die naam niet mag dragen, want er worden slechts twee aspecten genoemd als criterium, waardoor blijkt dat opstellers het probleem enorm onderschatten.
- 1.9 Indiener wijst er op dat de vervuiling in de grond nog steeds een ernstige bedreiging is van de gezondheid van mens en dier in de omgeving. In het verleden zijn bij betrekkelijk veel mensen in de onmiddellijke omgeving zware gezondheidsklachten geconstateerd. Een aantal van hen is aan kanker overleden. Er is geen onderzoek geweest naar een relatie met de vervuiling door het terrein, maar de vrees is dat de negatieve gevolgen voor gezondheid van mens en dier kunnen blijven optreden zolang het veld niet is gesaneerd. Daarom dient eerst sanering plaats te vinden, voordat men andere plannen ontwikkelt.
- 1.10 Indiener wijst er op dat in het bodemrapport uit 1999 staat dat de grond onder de stortplaats niet verontreinigd is. Volgens indiener klopt dit niet. Het grondwater (3e punt) is "matig tot sterk verontreinigd met zware metalen en verhoogde fenolindex". Dit is een ernstige verontreiniging en de bodem daarboven moet dus ook wel met deze stoffen verontreinigd zijn. Ook uit onderzoek van 2006 blijkt ernstige bodemverontreiniging in het grondwater.
- 1.11 Indiener wijst er op dat uit het actualiserend bodemonderzoek van Sweco blijkt dat de afdeklaag is verontreinigd. Men heeft de ondergrond eenvoudig niet onderzocht op verontreiniging. De conclusie van Eelerwoude is nu dat de huidige situatie stabiel lijkt. Maar men trekt geen conclusie over gevaren van de verontreiniging van de ondergrond en risico van verdere gevaren van grondwatervervuiling. Gelukkig komt er aanvullend onderzoek naar de kwaliteit van het grondwater. Daarna wordt een saneringsplan opgesteld. Zolang de werkelijke bedreigingen door de verontreiniging niet volkomen helder zijn, mag de overheid niet besluiten dat een zonnepark op deze plek verantwoord is.

Reactie gemeente

- 1.1 Bij de voorbereiding van het project heeft de initiatiefnemer gesprekken gevoerd met omwonenden. Naar aanleiding van deze zienswijze is navraag gedaan bij initiatiefnemer en die kijkt terug op een plezierig gesprek. Naar aanleiding daarvan heeft initiatiefnemer een ecoloog van Eelerwoude gevraagd naar de gevolgen van het zonneveld voor partrijen. Het zonneveld heeft naar verwachting geen negatieve impact op de populatie. De aanleg van stroken kruiden- en bloemrijk grasland rond de panelen biedt alternatieve broedplekken.
- 1.2 Veel mensen zijn voor duurzame energie, maar liever niet in hun directe omgeving. Dat is begrijpelijk. Hier botst het algemeen belang met het individueel belang. Om dat zoveel mogelijk te compenseren, moeten initiatieven voor grote zonnevelden waar mogelijk bij ontwerp en inrichting van het project rekening houden met de wensen van omwonenden en moeten omwonenden de gelegenheid krijgen financieel te participeren. Om in onze gemeente de doelstelling om in 2030 energieneutraal te zijn te halen, hebben we grootschalige zonnevelden nodig. Tegelijk werken we aan energiebesparing, zon op daken, windenergie en biomassa. Alleen door gebruik te maken van alle mogelijkheden kunnen we de energietransitie realiseren. Om de gevolgen voor de omgeving zoveel mogelijk te beperken, heeft de initiatiefnemer gekozen voor een (zeer) lage opstelling om het open karakter van het gebied te behouden. Daarnaast is het beplantingsplan deels aangepast om het zicht vanuit de woning van indiener vrij te houden.
- 1.3 Het bomenplan van de gemeente staat los van de zonnevelden. Het is de bedoeling om overal in de gemeente nieuwe bomen aan te planten en het is goed mogelijk dat dat in de omgeving van deze locatie ook gaat gebeuren. Maar het is uiteindelijk aan de grondeigenaar om te kiezen wat ermee gebeurt. De grondeigenaar van deze locatie heeft gekozen voor een zonneveld.
- 1.4 De gemeente kan niet beoordelen of de bodem voldoende stabiel is voor een zonneveld. Dat is aan de initiatiefnemer, net als het risico wanneer schade aan de panelen zou ontstaan door een instabiele bodem. Initiatiefnemer heeft verschillende onderzoeken laten uitvoeren en treft maatregelen (geotextiel, egaliseren) om de ondergrond geschikt te maken voor het zonneveld.

- 1.5 Dat klopt. De locatie is verontreinigd en een saneringsplan is aan de orde. Dat staat echter los van de vraag of deze locatie geschikt is voor een zonneveld.
- 1.6 Bedoeld worden de vragen bij het onderdeel 'grondwateroverlast' in de watertoetstabel in de ruimtelijke onderbouwing. Deze vragen gaan niet over eventueel bestaande overlast van grondwater, maar gaan over de werkzaamheden die worden uitgevoerd voor het project. Omdat voor dit project geen sloten gedempt worden en geen drainage wordt aangelegd, is het juiste antwoord op deze vragen 'nee'.
- 1.7 Herinrichting van watergangen is niet aan de orde want er liggen geen watergangen (sloten) in het plangebied.
- 1.8 Bedoeld wordt de paragraaf 'volksgezondheid' uit watertoetstabel. Ook hier gaat het om vragen over het project en is het juiste antwoord gegeven.
- 1.9 De beoordeling van deze vergunningaanvraag voor het zonneveld gaat over de eventuele risico's van het zonneveld voor de omgeving. Al dan niet aanwezige risico's voor de omgeving van de voormalige stortplaats worden niet meegenomen. Daar wordt wel naar gekeken, maar dat gebeurt in een andere procedure dan de procedure voor de omgevingsvergunning voor het zonneveld, zie de 'toelichting bodemverontreiniging' hieronder.
- 1.10 Wanneer de bodem verontreinigd is, is niet altijd het grondwater ook verontreinigd en andersom. Dat komt doordat veel verontreinigende stoffen niet of nauwelijks oplossen in water. Zulke stoffen kunnen wel vastplakken aan bodemdeeltjes en zo de bodem vervuilen, maar het water in de bodem blijft dan schoon. Andersom geldt hetzelfde: stoffen die goed in water oplossen plakken meestal slecht aan bodemdeeltjes. Dan kan de bodem schoon zijn, terwijl het grondwater vervuild is.
- 1.11 Sweco heeft de ondergrond niet onderzocht omdat dat niet nodig was. Een zonneveld leidt niet tot contact tussen de ondergrond en mensen of dieren. De afdeklaag is wel onderzocht, omdat mensen daar wel mee in contact komen bij bijvoorbeeld het plaatsen van het zonneveld.

Toelichting bodemverontreiniging:

Oude stortplaatsen, zoals deze bij Rafelder, zijn in het verleden soms niet goed gesaneerd of zijn gesaneerd op een manier die tegenwoordig niet meer veilig genoeg wordt gevonden. Doordat de initiatiefnemer hier met het plan voor het zonneveld kwam, is opnieuw naar de situatie gekeken. Nu is het zo dat de stortplaats binnen de gemeente Oude IJsseltreek ligt, maar dat betekent niet dat de gemeente er ook verantwoordelijk voor is en mag bepalen wat er moet gebeuren. Stortplaatsen als deze vallen namelijk onder het gezag van de provincie. Daarom heeft de initiatiefnemer met de provincie overlegd. Op basis van de Wet bodembescherming moet de initiatiefnemer een saneringsplan opstellen en aan de provincie aanbieden. Pas als de provincie het saneringsplan heeft goedgekeurd, mag de initiatiefnemer beginnen met de aanleg van het zonneveld. Dat betekent overigens niet dat de initiatiefnemer de hele stortplaats moet afgraven voordat er een zonneveld mag komen. De initiatiefnemer moet ervoor zorgen dat het zonneveld geen nieuwe verontreiniging of verdere verspreiding van de bestaande verontreiniging veroorzaakt.

Naast een goedgekeurd saneringsplan heeft de initiatiefnemer ook een omgevingsvergunning van de gemeente nodig. Die gaat niet over de bodemverontreiniging (anders doen we het werk van de provincie dubbel), maar alleen over de vraag of de locatie geschikt is voor een zonneveld. Daarvoor toetsen we aan het gemeentelijk beleid voor zonnevelden, het uitnodigingskader lokale duurzame energie opwekking, maar ook milieuaspecten zoals water en bodem. Dat blijkt in dit geval verwarrend te zijn, vanwege de bodemverontreiniging. In het kort komt het er op neer dat de gemeente beoordeelt of het project zelf, dus de aanleg en het gebruik van het zonneveld, negatieve effecten kan hebben op water en bodem. Dat is niet het geval en daarom kan de omgevingsvergunning worden afgegeven. Omdat de initiatiefnemer óók een goedgekeurd saneringsplan nodig heeft, kan het gebeuren dat de gemeente een vergunning afgeeft die de initiatiefnemer nog niet kan gebruiken. Het kan dus nog een tijdje duren voordat het zonneveld echt wordt aangelegd.

Conclusie en voorstel:

Deze zienswijze geeft geen aanleiding de omgevingsvergunning gewijzigd vast te stellen. Deze zienswijze bevat geen informatie op basis waarvan gesteld kan worden dat het project in strijd is met een goede ruimtelijke ordening, waarmee de ontwerp-vvg onterecht zou zijn afgegeven. Voorgesteld wordt met deze zienswijze niet in te stemmen, de zienswijze leidt niet tot wijzigingen in de vergunning of de vvgb.

Indiener 2 + 3

- 2.1 Indiener stelt dat de zonnepanelen tijdelijk zijn en de landbouwgrond zich niet/zeer moeilijk kan herstellen tot de oorspronkelijke kwaliteit.
- 2.2 Indiener stelt dat de prijs van landbouwgrond hoger wordt door meerdere claims en dat dit niet ten goede komt aan het verduurzamen van die sector.
- 2.3 Indiener stelt dat er geen draagvlak is voor zonnepanelen in het agrarisch -en natuurlandschap onder de bevolking.
- 2.4 Indiener stelt dat de bevolking onvoldoende is betrokken, geïnformeerd en geconsulteerd over dit onderwerp. De voorlichting was over het thema "energie besparen" gebracht in plaats van onder de naam "zonnepanelen in het buitengebied".
- 2.5 Indiener stelt dat de gemeente onvoldoende duidelijk maakt dat - met aanpassing van daken - voldoende zonnepanelen op daken kunnen worden geplaatst. Nadrukkelijker betrekken van industrie en andere partijen is nodig, evenals boeren met rust laten en ontwikkelaars van zonnevelden verbieden boeren te benaderen met hun "aanlokkelijke" aanbiedingen.
- 2.6 Indiener stelt dat het net de vele stroom die op zonnige dagen in het net moet komen niet aankan. De invoer van stroom op het net moet dus beter worden geregeld.
- 2.7 Indiener stelt dat de gemeente geen of onvoldoende werk maakt van daadwerkelijk besparen van energie, minder energieverbruik en eerlijk delen van de energie die beschikbaar is.
- 2.8 Indiener stelt dat vervuilde grond (Rafelderseweg) en milieuschade blijvend hinder en gevaar leveren voor de gezondheid van mens, dier en plant als niet volledig en goed wordt gesaneerd.
- 2.9 Indiener stelt dat bomen en wegbermen nu al - zonder dat de projecten zijn vergund - enorme schade ervaren. Bomen zijn vroegtijdig gekapt en er zal veel meer schade ontstaan als kabels worden gelegd ten behoeve van het vervoer van de energie.
- 2.10 Indiener stelt dat het ouderwetse energienet en de energie-infrastructuur energie-mentaliteit niet wezenlijk wordt veranderd voor duurzaamheid en zorgvuldig omgaan met energie.
- 2.11 Indiener stelt dat in het voortraject niet is geluisterd naar brede deskundigheid, inbreng van inwoners en inbreng van VAL, Plattelandsraad, LTO, e.d.
- 2.12 Indiener stelt dat de ambtenarij en B&W een verkeerd beeld hebben van de Plattelandsraad, waar Behoud Kemnade en Waalse Water deel van uit maakt. Dit blijkt uit de uitspraak "De plattelandsraad bestaat uit partijen met verschillende belangen, die kunnen nooit uniform over dit onderwerp denken". Men heeft dus wat duidelijk is geformuleerd door de Plattelandsraad en weergegeven in een visie, niet serieus genomen door een verkeerde interpretatie, een verkeerd beeld.
- 2.13 Indiener stelt dat de zonneladder gepresenteerd door Natuur en Milieu Gelderland niet is gevolgd.
- 2.14 Indiener stelt dat wat andere overheden voorhouden altijd navolgbaar is. Onderzoek van bijvoorbeeld Follow the Money wijst uit dat geld een belangrijke drijfveer is om niet verder creatief en nieuwsgierig beter te worden. Vanwege eenzijdige belangen kan daardoor niet het geheel verbeteren. Vooruitgang vindt slechts plaats in onvoorwaardelijke onafhankelijke dienstbaarheid.
- 2.15 Indiener stelt dat het groen dat kan groeien op een terrein meer opbrengst levert (schone lucht, schoon water, biodiversiteit, vreugde, schoonheid, vruchtbare bodem, vruchten, ontmoetingsplek, plek om samen te werken en te delen, bladeren hout, inspiratie, welzijn), dan een zonnepaneel, dat moet afwachten of zijn opbrengst kan worden ingezet.
- 2.16 Indiener stelt dat de noodzaak wereldovershootday naar achteren te brengen, maakt dat alle beslissen moet berusten op criteria die dat mogelijk maken. De rijkdom aan opbrengst door met de natuur samen te werken op gronden, levert veel voordeel voor de aarde die zich herstellen kan. Alleen als we dat optimaal doen kan in ons rijke westen wereldovershootday richting 31 december bewegen. Daarbij harmoniseert ook het klimaat en ontstaat een sterke regionale economie, leren mensen weer de vreugde van zinvolle arbeid.
- 2.17 Indiener stelt dat om werkelijk te veranderen, wat nodig is, we ons "construct" dienen te veranderen.
- 2.18 Indiener stelt dat de gemeente zich opstelt in een commerciële rol bij deze zonneveldenprojecten, door op haar website mensen uit te nodigen te participeren met geld, terwijl de velden nog niet zijn vergund. De gemeenten heeft hierin een commerciële rol, terwijl energie een gemeenschappelijk goed/ bezit is.

Reactie gemeente

- 2.1 Een onderbouwing voor de stelling dat landbouwgrond niet/zeer moeilijk herstelt ontbreekt. In dit geval is het ook niet relevant, omdat het om een voormalige vuilstort gaat waar een verontreinigde afdeklaag op ligt.
- 2.2 Oude IJsselstreek heeft een oppervlakte van 13.795 ha, waarvan ruim 11.000 ha agrarisch. In twee tranches van elk 30 ha worden projecten voor de opwek van zonne-energie toegestaan. Zelfs als de volledige 60 ha wordt gerealiseerd op agrarische grond, gaat het om 0,5% van het totale oppervlak landbouwgrond in de gemeente. Het effect van de realisatie van 60 ha zonnevelden in de gemeente op de prijs van landbouwgrond is nihil.
- 2.3 Net als bij andere ruimtelijke ontwikkelingen zijn er mensen voor en mensen tegen. In het geval van zonnevelden, geven veel mensen aan dat ze niet tegen zonnevelden zijn, maar tegen de locatie in hun directe omgeving. Dat is ook begrijpelijk. Het algemeen belang botst hier met het individueel belang. Om dat zoveel mogelijk te compenseren, moeten initiatieven voor grote zonnevelden waar mogelijk bij ontwerp en inrichting van het project rekening houden met de wensen van omwonenden en moeten omwonenden de gelegenheid krijgen financieel te participeren. Dit project voldoet aan die voorwaarden. Overigens wordt opgemerkt dat Oude IJsselstreek ca. 40.000 inwoners heeft, waarvan er ca. 1.900 in Etten wonen. Tegen zonneveld Rafelder zijn 4 zienswijzen binnengekomen, van 2 personen. Dat weerspreekt de stelling dat er geen draagvlak is voor zonnepanelen in het agrarisch -en natuurlandschap.
- 2.4 Het uitnodigingskader lokale duurzame energie opwekking is vastgesteld in juni 2019. In verschillende media, zoals Omroep Gelderland en het Oude IJsselstreek Vizier, is daar de nodige aandacht aan besteed. Via de gemeentelijke website is de inpassingskaart per adres te raadplegen. In het najaar van 2019 heeft de gemeente twee informatieavonden over het uitnodigingskader georganiseerd. De titel van deze informatieavonden was "Energie besparen en opwekken in Oude IJsselstreek". In de tekst van de uitnodiging werd vermeld dat het onder meer zou gaan over "grootschalige energieopwekking met zon en wind". In het uitnodigingskader is de eis opgenomen dat initiatiefnemers voor zonnevelden vroegtijdig zelf contact moeten opnemen met omwonenden in een straal van 400 m. Ook dat is hier gebeurd.
- 2.5 De stelling dat voldoende zonne-energie kan worden opgewekt op daken is onjuist. Inzet van daken is nodig, maar grootschalige zonne-energie op land en windenergie ook. Dat blijkt ook uit de concept-RES die dit jaar voor de Achterhoek is opgesteld. Verder kan de gemeente ontwikkelaars niet verbieden om grondeigenaren te benaderen en dat is ook niet nodig. Voor zover grondeigenaren daar behoefte aan hebben kunnen zij gebruik maken van de mogelijkheden die de Wet bescherming persoonsgegevens biedt.
- 2.6 Het klopt dat het elektriciteitsnet niet is ontworpen om grote hoeveelheden stroom af te nemen. Het is juist ontworpen om stroom aan te leveren. Dit doet echter niets af aan de noodzaak voor de energietransitie. De zonnevelden die nu vergund zijn, passen nog probleemloos op de bestaande infrastructuur. In de toekomst zijn aanpassingen nodig. Mede om die reden is netbeheerder Liander betrokken bij de RES Achterhoek.
- 2.7 Een onderbouwing van de stelling dat de gemeente geen of onvoldoende werk maakt van het besparen van energie ontbreekt. Energiebesparing is, net als zonne-energie op daken en windenergie een onderwerp waar de gemeente zich voor inzet. Om de doelstelling energieneutraal in 2030 te halen, moeten al die mogelijkheden worden ontwikkeld en dat doen we dan ook.
- 2.8 Zie de Toelichting bodemverontreiniging op pagina 4.
- 2.9 Er zijn geen bomen gekapt vooruitlopend op de vergunningverlening en realisatie van de zonnevelden. De stelling is onjuist en ongegrond. Voor enkele populieren bij Rafelder is dit voorjaar wel een kapvergunning afgegeven op grond van de slechte conditie van de bomen. Het ging om oudere bomen, waar al enkele takken uit de kroon waren gevallen. Van populieren is bekend dat ze op oudere leeftijd minder stabiel worden, wat kan leiden tot risico's voor passanten.
- 2.10 Het doel van de energietransitie is om in onze energiebehoefte te voorzien door duurzame (hernieuwbare) bronnen. De energie-infrastructuur wordt daaraan aangepast. Het wezenlijk veranderen van de energie-mentaliteit is geen doelstelling of taak van de overheid.
- 2.11 Onjuist. Het uitnodigingskader is tot stand gekomen met inbreng van diverse organisaties en belangengroepen. De principeverzoeken voor de zonnevelden zijn beoordeeld door een commissie waar een lid van de Plattelandsraad deel van uitmaakte. De Plattelandsraad heeft dus rechtstreeks invloed gehad op de selectie van de projecten waarvoor de vergunning nu voorligt.

- 2.12 Het is onduidelijk welke relatie dit punt heeft met de ontwerp-vvgb. Het ontbreken van een bronvermelding maakt het bovendien onmogelijk na te gaan of de door de indiener gestelde uitspraak daadwerkelijk is gedaan en zo ja, in welke context. Mocht dit zo zijn, dan is het aan de Plattelandsraad om hierover met de gemeente in gesprek te gaan.
- 2.13 Dat klopt. De zonneladder van de Natuur en Milieufederaties, die indiener vermoedelijk bedoelt, is in januari 2019 gepubliceerd. Het uitnodigingskader was toen in een vergevorderd stadium en is niet gewijzigd. In de evaluatie van het uitnodigingskader van dit jaar is de zonneladder wel (expliciet) meegenomen bij de toetsingscriteria voor initiatieven. Opgemerkt wordt dat zonneveld Rafelder op basis van de zonneladder zeker geselecteerd zou zijn, omdat voormalige stortplaatsen hoog op de ladder staan.
- 2.14 Het is niet duidelijk wat de relatie van dit punt is met de voorliggende ontwerp-vvgb.
- 2.15 Dat is mogelijk, maar het is aan de grondeigenaar om te kiezen voor welk gebruik de grond wordt ingezet.
- 2.16 Het is niet duidelijk wat de relatie van dit punt is met de voorliggende ontwerp-vvgb.
- 2.17 Het is niet duidelijk wat de relatie van dit punt is met de voorliggende ontwerp-vvgb.
- 2.18 De gemeente heeft geen commerciële rol bij de zonnelvelden, want de gemeente is geen investeerder en verdient evenmin aan de projecten. Op de gemeentelijke website kan iedereen informatie vinden over onder andere het opwekken van energie in de gemeente. Participatie is daarbij een belangrijk onderwerp, dus daarover is informatie te vinden op de website.

Conclusie en voorstel:

Deze zienswijze bevat geen informatie op basis waarvan gesteld kan worden dat het project in strijd is met een goede ruimtelijke ordening, waarmee de ontwerp-vvg onterecht zou zijn afgegeven. Voorgesteld wordt met deze zienswijze niet in te stemmen en de ontwerp-vvgb niet te wijzigen.

4. Eindoordeel

De zienswijzen bevatten geen informatie of argumenten die aanleiding geven voor wijziging van de ontwerpbesluiting en ontwerp-vvgb. Voorgesteld wordt met de hier behandelde zienswijzen niet in te stemmen. Opgemerkt wordt dat naar aanleiding van een zienswijze voor zonneveld Havebos, het voorstel wordt gedaan om de termijn voor ontmanteling van het zonneveld na de looptijd van de vergunning te verruimen van 2 naar 6 maanden. Om te voorkomen dat ongelijkheid en onduidelijkheid ontstaat tussen de verschillende projecten, wordt voorgesteld om deze termijn van 6 maanden toe te passen voor alle zonnelvelden waar de gemeente vergunning voor verleent. Om tegenstrijdigheid tussen de vvgb's en de vergunningen te voorkomen, wordt ten slotte voorgesteld om in bepaling 2, lid e van de vvgb's de genoemde termijn aan te passen.